

[Knut Hertling.]

dette problem sker vist mere effektivt gennem forebyggelse end gennem forbudsforanstaltninger.

Hvornår har et folk et for stort spiritusforbrug? Ja, der findes vel ikke nogen eksakte tal herfor. Bemærkningerne til lovforslaget fortæller os, at den gennemsnitlige import — jeg understreger: import — af alkohol til Grønland i 1966 udgjorde 12,8 l ren alkohol pr. indbygger over 15 år, medens forbruget — jeg understreger igen: forbruget — i Danmark på samme tidspunkt udgjorde ca. 7 l ren alkohol pr. voksen indbygger. Jeg giver ikke så forfærdelig meget for den slags sammenligninger. Import og forbrug er to helt væsensforskellige måleenheder. For at importen skal svare til forbruget, forudsættes der optælling af beholdningen af spiritus hos købmændene, før ny import registreres, og den slags optællinger tror jeg ikke rigtig på man foretager. For øvrigt er det ikke helt forsvarligt at sammenligne med forholdene hernede. Statistikken hernede medtager jo ikke de mange både lovlige og ulovlige indførsler af spiritus til landet, og mon man ikke alene af den grund kunne forhøje literantallet hernede med flere liter, især når man dertil lægger alle de mange liter spiritus, der frembringes ved hjemmebrygning?

Denne sammenligning halter altså i mine øjne temmelig meget; men lad os forudsætte, at det grønlandske gennemsnitlige forbrug alligevel samfundsmæssigt set er for højt i dag — så står stadig hovedspørgsmålet tilbage: skal vi nedsætte forbruget gennem restriktioner eller gennem forebyggende arbejde? På hvilken af disse måder vil vi gøre det grønlandske samfund en virkelig god tjeneste eller en bjørnetjeneste?

Se, jeg har ønsket at fremsætte disse tanker i dag, for at vi i udvalget kan tage dem med i vore overvejelser. Jeg har ikke låst mig fast på nogen endelig stillingtagen til selve lovforslaget, men jeg vil gerne tilsige ministeren en meget, meget saglig behandling af selve lovforslaget.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann):

Jeg vil gerne gøre nogle få bemærkninger til enkeltheder, der er fremkommet i ordførernes taler.

Det ærede medlem hr. Carl P. Jensen

betegnede med rette lovforslaget som vidtgående, og jeg har forstået af alle indlæggene, at det er det indtryk, man fra alle sider har af det. Det må også erkendes, at lovforslaget er vidtgående i al fald i forhold til hidtidig praksis. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at hans egen skildring, baseret på det intense kendskab til forholdene i Grønland, det ærede medlem naturligvis har, netop bekræftede nødvendigheden af, at alkoholmisbruget søges begrænset, så vidt det overhovedet er muligt. Det ærede medlem erklærede sig indforstået med en saglig behandling uden i og for sig at give tilslutning til forslaget; men denne udtalelse er jeg tilfreds med, da det foreløbig kommer an på en saglig behandling af dette helt nye område i vor Grønlandslovgivning.

Det ærede medlem fru Ellen Strange Petersen kom ind på det helt essentielle, som også det ærede medlem hr. Holger Hansen, det ærede medlem hr. Svend Haugaard og andre rørte ved: hvorfor drikkes der så meget i Grønland? Jeg er ikke i stand til at gøre op, hvorfor der drikkes så meget. Jeg har ikke større kendskab til årsagerne til det, end så mange andre har, og da slet ikke så stort et kendskab til det som f. eks. de grønlandske medlemmer og andre, der i årevis har haft med samspillet mellem Grønland og det øvrige Danmark at gøre.

Der er nok mange årsager dertil. Bl. a. skyldes det vel industrialiseringens sammenklumpning i de senere år, at spørgsmålet ligesom har tilspidset sig. Der ydes en stor indsats for at bedre boligforholdene, som det også er blevet nævnt her. Men det ville måske nok være gavnligt, om vi bedre end hidtil kunne engagere de unge i fornuftige fritidsinteresser, således som det ærede medlem hr. Svend Haugaard var inde på. Vi kan dog ikke — det var heller ikke det ærede medlems konklusion — vente på de senere resultater af den langsigtede planlægning, som flere har peget på, når de har været inde på at skønne over de grundlæggende årsager til, at der drikkes så meget i Grønland, som tilfældet er — boligsituationen, det sociale osv. Vi er vist enige om, at foranstaltninger må træffes nu, og de hidtidige restriktioner, der har bestået i, at enkelte kommuner har besluttet indgreb gående ud på, at spiritus et par dage om ugen ikke måtte gøres til genstand for salg